

אבל במגביה מציאה לחכירו, אין חכירו צריך "לקבל" דיבורו, כי הלא אפילו למאן דס"ל דצריך לומר בפה, מ"מ א"צ לומר בפני חכירו או בפני עדים, אלא סגי בינו לבין עצמו, על כן שפיר נכנס בכללו של הרשב"א דהיכא דאינו סותר כלום, גם דברים שכלב הוו דברים, וא"ש שיטת הנתיבות.

הרב יששכר כ"ץ

בענין מותר הפסח

בגמרא זבחים (ט ע"א) דרשו חז"ל: וזכחת פסח לה' אלקיך צאן ובקר, וכי פסח בא מן הצאן והבקר והלא אינה בא אלא מן הכבשים והעזים, אלא לומר שמותר הפסח יהא דבר הבא מן הצאן ומן הבקר, ומאי ניהו שלמים, דמותר הפסח הוה שלמים ע"כ. ומסקנת התוס' שם (סוד"ה ושלמים) דמ"מ חלוק דין מותר הפסח משאר שלמים, דשאר שלמים נאכל לשני ימים ולילה אחד משא"כ מותר הפסח אינה נאכל אלא ליום ולילה.

ומטו משמ"י דהגר"ח ז"ל דהא דאינו נאכל אלא ליום ולילה אינו דין חדש בדין שלמים, דשלמים הבאין מחמת פסח אינו נאכל אלא ליום ולילה, אלא היינו טעמא דכיון דמפסח קאתי נשאר עליו דין ק"פ לענין זמן אכילתו, ואינו נאכל אלא ליום ולילה, וכ"מ קצת מדיוק לשון הרמב"ן (ויקרא ד' ט"ו).

והנה לכאורה דבריהם צ"ע מדברי הגמ' ר"ה (ה' ע"א) דדנה אי שייך בל תאחר במותר הפסח, וקאמר פשיטא דשייך, וקאמר מהו דתימא כיון דמפסח קאתי כגופי' דפסח דמי ובק"פ לא שייך בל תאחר קמ"ל, והיינו דקמ"ל דכיון דעכשיו שלמים הוא דין שלמים יש לו ולא איכפת בדין ק"פ שהי' לו, וא"כ צ"ע מאי שנא דלעין בל תאחר לא נשאר עליו דין ק"פ ולענין זמן אכילתו נשאר עליו דין ק"פ, וצ"ע.

והנלענ"ד לומר לכאורה עפ"י חידוש האחרונים (או"ש פ"ו מחומ"צ ועוד) דבק"פ אית בי' תרי דינים, דין ק"פ ועוד נוסף לזה יש בו עוד דין

שלמים בעלמא, והיינו דהעיקר חיוב אכילת ק"פ יש בו שני חיובים חיוב מכח דין אכילת פסח, ועוד יש חיוב שלמים [כעין חיוב חגיגה]. ובזה פי' התוספתא פסחים דפסח אינו נאכל אלא עד חצות ומ"מ לא נעשה נותר עד עה"ש, והיינו דמכח ק"פ אה"נ אסור לאכלו אחר חצות, מ"מ אית ב"י גם דין שלמים, ומכח דין שלמים, לא נעשה נותר עד עה"ש, ואף דשאר שלמים נאכל לשני ימים מ"מ יש קרא מיוחד ע"ז דאינו נאכל אלא ליום ולילה עיי"ש. ולפי"ז י"ל דמותר הפסח אינו דין חדש, דנעשה שלמים, אלא דכיון דעבר הפסח, ופקע מיני דין ק"פ, נשאר עליו דין שלמים, שיש בו מעיקר היקדישו [ואפי' למ"ד פסח בשאר ימות השנה בעי עקירה, י"ל בפשיטות ואכ"מ].

וא"כ י"ל דזה כוונת הגר"ח דהא דנאכל ליום ולילה אינו דין חדש, אלא דנשאר עליו דין ק"פ כלומר דין שלמים שיש בק"פ, דאה"נ דין ק"פ פקע מיני לאחה"פ וכפשטות הסוגיא בר"ה הנ"ל, מ"מ נשאר עליו דין שלמים שיש בק"פ, ובדין שלמים שיש בק"פ הרי נאמר דאינו נאכל אלא ליום ולילה וכנ"ל, ע"כ אינו נאכל אלא ליום ולילה.

וביסוד הנ"ל אמרתי להבין סוגית הירושלמי מגילה (פ"א סוף הל' י"א) דאמר שם אמר ר' יוסה הדא אמרה שלמים הבאין מחמת פסח כשירים בבמה [דשלמים הוי דבר הנידר ונידב וכל דבר הנידר ונידב קרב בבמה], ושוב קמיבעיא עולה הבאה מחמת אשם מהו [פי' אשם הניתק לרעיי' ונפל בו מום והביא בדמיו עולה מיהו הוי כאשם עצמו (דאינו נידר ונידב) ואינה קריבה, או דילמא השתא מיהת עולה היא (קרבן העדה)].

ולכאורה צ"ע דהוה ל"י למיבעיא הך בעיא בשלמים הבאין מחמת פסח, מי אמרינן דכיון דמפסח קאתי פפסח דמי ואינה קריבה בבמה, דלא הוי דבר הנידר ונידב, או דילמא כיון דהשתא שלמים היא, וכמו דמיבעיא ל"י בעולה הבאה מחמת אשם.

ולפי הנ"ל א"ש, דבשלמים הבאין מחמת פסח מיפשט פשיטא ל"י דאינו דין חדש שנעשה אחה"פ שלמים דנימא דמפסח קאתיא, אלא דמעיקר היקדישו היא דכשהקדיש קרבן פסח אית ב"י תרתי ק"פ ודין שלמים של ק"פ,

וזה הדין שלמים נשאר אחר הפסח, וע"כ שפיר הוה דבר הנידר ונידב דמכח הקדש פיו קאתי.

וביסודו של האו"ש הנ"ל ביארו האחרונים סוגית הגמ' סוף פסחים ומחלוקת התנאים אי ברכת הפסח פטר את הזבח או לא, דפליגי ביסוד הנ"ל, דמאן דס"ל דברכת הפסח פוטר את הזבח ס"ל כיסוד הנ"ל, ומאן דס"ל דלא פטר לא ס"ל יסוד הנ"ל, עייב"ד ואכמ"ל. אלא דלפי"ד י"ל קצת בדרך פלפול טעם לפסק הרמב"ם בפסק כמ"ד ברכת הפסח לא פטר את הזבח, דהרי כבר העירו האחרונים (צל"ח פסחים פ"ט ועוד) דהרמב"ם לא ס"ל הך דינא דמותר הפסח אינו נאכל אלא ליום ולילה, ולפי הנ"ל דהא דנאכל ליום ולילה הוי מדין שלמים שיש בק"פ, וא"כ הרמב"ם דס"ל דנאכל לשני ימים ולילה אחד, לא ס"ל הך יסוד דבק"פ אית בי' תרי דינים, וא"כ א"ש דהרי לפי"ד מ"ד דלא פטר ברכת הפסח את הזבח לא ס"ל יסוד הנ"ל, וא"כ הרמב"ם לשיטתי' דלא ס"ל יסוד הנ"ל, דהרי ס"ל דנאכל לשני ימים ולילה אחד, וע"כ דלא ס"ל יסוד הנ"ל, וע"כ פסק כמ"ד דברכת הפסח לא פטר את הזבח, דהרי הא תלוי בהא וא"ש.

[ואולי י"ל בטעם הדבר דמותר הפסח אינו נאכל אלא ליום ולילה, עפי"ד הרמב"ן הנודעים (פ' צו) מהתור"כ דמעיקר הדין אף שלמים צריך לאכול ביום ראשון אלא שאם נשאר למחרתו יש חידוש דין בשלמים דמותר לאכול, וא"כ י"ל דאף דמותר הפסח דינו כשלמים מ"מ האי חידוש, דאם נשאר ליום מחרת מותר לאכול, זה לא נאמרה במותר הפסח, ועדיין צ"ע.]

וא"כ י"ל דהנה הרמב"ם הרי לא ס"ל כרמב"ן הנ"ל, וס"ל דמעיקר הדין מותר לאכול לשני ימים (וכמו"ש באו"ש פ"י ממעה"ק ה"ו), ע"כ אין שום סברא לחלק בין שלמים דעלמא לשלמים דאתי מחמת פסח, ולכן פסק דאף מותר הפסח נאכל לשני ימים דמאי שנא].

ולפי דברינו יהי נפק"מ למ"ש בשו"ת זרע אברהם סי' ח' אות ב' להסתפק, אי הא דאמרינן בקידושין (ד' ע"א) דפשטה קדושה בכולה, אי הוה דווקא בקדושה הבאה ע"י אדם או אף בקדושה הבאה מאל"י [וביאור הספק

היא לפי"מ שנסתפק בברכ"ש (קידושין סי' ז') אי הא דפשטה הוי דין
 בדיבורו או דין בהקדושה] ולפי"ד שלמים הבאה מחמת פסח הוה קדושה
 הבאה מחמת אדם ומכח דיבורו קאתי, ושפיר אמרינן פשטה אף לצד
 הראשון.

*

ובהאי סוגיא דסוף פסחים פליגי הראשונים דהאיך שייך לומר דברכת
 הפסח פטר הזבח הלא הק"פ אוכלים אחר הזבח, ומזה הביא האר"ז (הל' ק"ש
 סי' כ"ה) ראי' לשיטתו דאם לא בירך על המצוות עובר לעשייתן, יכול לברך
 אחר עשייתן, והרמב"ם פליג וס"ל דהא דמברך עליהם עובר לעשייתן הוא
 דווקא [ונכמו שהאריך בש"ך יו"ד י"ט סק"ג], ולפי שיטתו צ"ל כדמשמע
 מדברי הרשב"ם ד"ה ברכת הפסח דהכוונה הוא דטעה ובירך ברכת הפסח על
 הזבח.

ושמעתי לבאר, דביאור פלוגתתם הוא בטעם דצריך לברך עובר
 לעשייתן, דהרא"ש פרק הרואה (סוסי" כ"ג) כתב הטעם משום דהברכה אינו
 ברכה על גוף המצוה אלא דהוה שבח על הציווי, ולפי"ד אם לא בירך לפני
 המצוה יכול לברך אחר המצוה, משא"כ החת"ס (פסחים ז') הביא משם
 הכוזרי דטעם דצריך לברך עובר לעשייתן הוא כעין הכנת קדושה לפני עשיית
 המצוה [וכע"ז הוא כוונת הדברים בטעם הברכה שכת' בנוב"י יו"ד מהדר"ק
 צ"ג], ולפי"ד אם לא בירך עובר לעשייתן אין טעם לברך אחר עשייתן, ונכון.
 [ואולי י"ל בטעם פלוגתתן בספיקת האבנ"ז אר"ח סי' ל"ז ביסוד החיוב
 ברכה. ואולי אין דבריו אמורין אלא לגבי ברכת הנהנין ועדיין צ"ע, ולא
 עיינתי בו כעת].

הרב יששכר כ"ץ

בדין מילת בניו ועבדיו שמעכבתו מלעשות הפסח

הנה ז"ל הר"מ פ"ה מק"פ ה"ה: "כשם" שמילת עצמו מעכבתו מלעשות הפסח כך מילת בניו הקטנים ומילת כל עבדיו בין גדולים ובין קטנים מעכבת אותו וכו', ה"ל ו': הקטן אין מילת עבדיו וטבילת שפחותיו מעכבתו מלהמנות על הפסח שנא' וכל עבד איש להוציא את הקטן, ע"כ.

והנה ע"י בכס"מ ה"ן, וז"ל: יש לתמוה דתניא במכילתא וכל עבד איש, אשה וקטן מנין ת"ל מקנת כסף מ"מ, ונראה שרבינו הוה גריס וכל עבד איש "ולא" של אשה וקטן, עכ"ל. והנה זה פשוט שגירסאות הם בהמכילתא, אבל יש להבין סברת המחלו' במאי תלוי, וכמו"כ יש להבין דיוק לשונו הזהב של הר"מ בה"ה במה שכ' "כשם שמילתו מעכבת", וכו' מה כוונתו בהדמיון של חיוב מילתו שמעכבת אותו מלעשות הפסח להחייב של מילת בניו ועבדיו שמעכבתו ויש להבין.

והנ"ל בזה בהקדם מחלו' רש"י ותוס' במס' יבמות (מ"ח ע"א), וז"ל הגמ' שם: אמר רבא מ"ט דרשב"ג דכתי' (שמות יב) וכל עבד איש מקנת כסף עבד איש ולא עבד אשה, אלא עבד איש אתה מל בע"כ ואי אתה מל בן איש בע"כ, ופי' רש"י בפ"י הב' וז"ל ה"ק עבד שהוא איש אע"פ שהוא גדול ובן דעת ומלתה אותו בע"כ, ואי אתה מל בן שהוא איש בע"כ, גר הבא להתגייר אין לו כח למול בנו הגדול בע"כ וכו' עכ"ל, והקשו בתוס' שם ד"ה אלא בא"ד וז"ל ודבר תימה פירש [-רש"י], דקרא דהמול לו כל זכר מוקמינן למילת זכריו שמעכבתו מלעשות את הפסח וזה לא שייך אלא בבנים שנולדו בקדושה, אבל מילת בניו שלא נולדו בקדושה אינה מעכבתו מלאכול הפסח עכ"ל, והיינו דכיון דקרא דהמול לו כל זכר מיירי מדין מילת בניו שמעכבתו מלעשות הפסח, א"כ אי אפשר לומר דקרא מיירי בבניו שנולדו בגיותו, דכיון דגר שנתגייר כקטן שנולד דמי א"כ אין לו שום יחס ולאו בנו הוא, וא"כ איך נאמר שמעכבתו מלעשות הפסח.

ואשר נ"ל בדעת רש"י"ל בזה, דס"ל דמדין גר שנתגייר דאמרינן דכקטן שנולד דמי ואין לו שום קרבא ויחס עם בניו ומשפחתו זה נאמר רק לגבי דברים התלויים קרבא ומשפחה כגון עריות וכיו"ב, אבל מ"מ הרי עדיין בניו הם שהרי נולדו לו וכל דינים שיש בין אב לבן התלויים בעצם היותו בנו - לא בקרבת משפחה - פשוט ששייכים גם אצל גר שנתגייר אף לגבי בניו הנולדו לו בגיותו. ולדוגמא, הרי דעת הר"מ (פ"ט מעבדים) דגוי יש לו זכות למכור בניו ובנותיו לעבדים ושפחות והנה זה פשוט שזכות שיש לו למכרם אינו נובע מחמת קרבת משפחה ויחס שיש לו אליהם, אלא שזה בא פשוט מחמת שהם בניו שלו שנולדו לו, והרי הם כשלו וכקנינו (וכמליצת הר"מ בה' תשובה) אשר ע"כ נ"ל פשוט דאף דגר שנתגייר הרי הוא כקטן שנולד דמי ופקע מיני' קרבת משפחה ויחס שיש לו עם בניו, מ"מ יהי' לו עדיין הזכות למכור לעבדים ולשפחות אף בניו שנולדו בגיותו שהרי דין זה נובע מעצם היותם בניו וזה לא נפקע אף כשנתגייר.

ואשר ע"כ ס"ל לרש"י"ל דגר שנתגייר אף בניו שנולדו בגיותו מעכבין אותו מלעשות את הפסח, דאף דכקטן שנולד דמי מ"מ נקראים בניו ומילת בניו מעכבתו מלעשות הפסח וע"כ שפיר אפשר לאוקמי קרא דהמול לו כל זכר בבניו שנולדו בגיותו דאף בניו שנולדו בגיותו מעכבתו מלעשות הפסח דהרי בניו הם.

והנה בדעת תוס' שכן נתקשו בדברי רש"י"ל אם כי בפשי' י"ל שהתוס' לגמרי פליגי על יסוד הנ"ל וס"ל דמדין גר שנתגייר דכקטן שנולד דמי לגמרי פקע קרבת הגר עם בניו, ולא בניו הם כלל, וכיון שכן אי אפשר לומר שיעכבוהו מלעשות הפסח, מדין מילת "בנו" שמעכבתו מלעשות הפסח שהרי לאו בנו הוא.

מ"מ נ"ל דאפשר לומר דתוס' ג"כ ס"ל כעצם היסוד הנ"ל דגר שנתגייר לא לגמרי פקע קורבתו עם בניו, ופליגי ארש"י מטעם אחר, ואבאר.

דהנה דין מילת בניו ועבדיו דמעכבתו מלעשות הפסח יש להבינו בשני אופנים, אופן א' הוא - דהכוונה דכמו דגבי מילת עצמו דמעכבתו מלעשות את הפסח הכוונה דבעצם יש עליו חיוב כללי של כל יום למול עצמו, ונאמר דין לגבי ק"פ דכל זמן שלא קיים חיובו

הכללי של למול את עצמו אינו יכול לעשות את הפסח, כמו"כ נאמר לגבי ק"פ אותו דין גם בבניו ועבדיו, דהיות דיש חיוב כללי של כל השנה של אב למול בנו ואדון למול את עבדו (עי' ר"מ פ"א ממילה ה"א), ע"ז נאמר הדין לגבי ק"פ דכל זמן שלא קיים חיובו הכללי למול בנו או עבדו נמנע הוא מלעשות הפסח, אבל החיוב למולם הוא אותו חיוב כללי של כל השנה רק שנאמר דין דכל זמן שלא קיים חיובו הכללי אינו יכול לעשות הפסח, ואופן הב' י"ל שהדין דמילת בניו ועבדיו מעכבתו מלאכול את הפסח אינו תלוי כלל בחיוב הכללי למול בניו ועבדיו, רק זה דין מיוחד הנאמר לגבי ק"פ דבן אדם אינו יכול לעשות הפסח כל זמן שלא מל אותם התלויין בו וקנויים לו - כגון בניו ועבדיו - ואף באופן שאפשר שמכח חיובו הכללי של אב למול בנו או אדון למול עבדו הי' פטור, מ"מ היו מונעים אותו מלעשות הפסח דעיכוב עשיית הפסח כ"ז שלא מל בניו ועבדיו אינו מחמת שהוא חייב למולם, אלא הוא דין חדש הנאמר לגבי ק"פ דאינו יכול לעשות ק"פ כ"ז שלא מל אותן התלויים בו, וקרובים אליו, ודו"ק.

ואשר נראה לי שפלוגתת רש"י ותוס' הנ"ל, בנוגע גר שנתגייר אם בניו שנולדו בגיותו מעכבין אותו מלעשות הפסח תלוי בספק הנ"ל, דהנה בארנו לעיל דגר שנתגייר אף שפקע דין קורבא ויחס עם בניו שנולדו בגיותו מ"מ נקראים בניו שלו, והנה אם בנים אלו - אשר קרבא ויחס לאביהם אין להם אבל הם בנים של אביהם - מעכבין אותו מלעשות הפסח או לא, נ"ל שתלוי בספק הנ"ל, דאם נימא כאופן הא' דהחיוב הכללי שאב חייב למול בניו הוא המעכבתו מלעשות הפסח, א"כ בנים אלו שאין על הגר חיוב של אב למול בניו שהרי כקטן שנולד דמי, ופקע הקורבא והיחס אליהם, ולא בניו המתייחסין אחריו הם, ואינו חייב למולם, ממילא אינם מעכבין אותו מלעשות את הפסח כ"ז שלא קיים חיובו הכללי למול אותם שהרי אינו חייב.

אבל אם נימא כצד הב' שמילת בניו ועבדיו שמעכבתו, הוא דין נפרד בק"פ, שכל זמן שלא מל אותן התלויין בו וקרובים אליו אינו יכול לעשות את הפסח, א"כ בנים אלו שנולדו בגיותו אף שהקרבא פקע מ"מ בניו הם וקרובים הם אליו וכ"ז שלא מל אותם אינו יכול

לעשות את הפסח.

והנה דעת רש"י נראה פשו' כאופן הב' דהרי דעת רש"י (יבמות ע"א ע"ב ד"ה חובשין ובמהרש"א) דהאשה מעוכבת מלעשות הפסח כ"ז שלא מלה בנה ואף דאין על אם חיוב למול בנה, וע"כ דרש"י ס"ל כאופן הב' דמילת בניו דמעכבין מלעשות הפסח אינו תלוי בחיובו הכללי שכל כל השנה רק זה דין מיוחד גבי ק"פ דא"א לעשות את הפסח כ"ז שלא נמולו אותן התלויין בו וקרובים אליו, וא"כ אשה אף שאינה חייבת למול את בנה, מ"מ ק"פ אינה יכולה לעשות כל זמן שלא מלה אותן התלויין בה וקרובין אליה כגון בנה, ודר"ק.

ואשר ע"כ רש"י לשי' שפיר י"ל דקרא דהמול לו כל זכר מיירי אף בבניו שנולדו בגיותו, דאף הם מעכבין אותו מלעשות הפסח אף שאין עליו חיוב למולם, משא"כ תוס' אפשר ס"ל כצד הא' דרק אותן שממילא הוא חייב למול מעכבין אותו מלעשות הפסח, ע"כ נקטו בפשי' דבניו של גר שנולדו בגיותו שאין עליו חיוב למולם מדין חיוב אב למול את בנו שהרי כקטן שנולד דמי ממילא פשוט שאין הם מעכבין אותו מלעשות את הפסח ודר"ק.

ובזה נבוא לדברי הר"מ (פ"ה מק"פ) הנצבים בפתח דברינו, דהנה הר"מ פסק דקטן אין מילת עבדיו מעכבתו מלעשות הפסח, והנה זה פשו' שכך היתה הגי' במכילתא ע"י בכס"מ הנ"ל, אבל לפי דברינו נבין סברתו היטב, דהר"מ ס"ל כאופן הא' דמילת עבדיו שמעכבתו היינו אותו חיוב שיש ממילא על האדון למול עבדיו (ע"י ר"מ פ"א ממילה ה"א) היא המעכבתו מלעשות הפסח כ"ז שלא קיים חיובו, וא"כ קטן שיש לו עבדים שממילא אינו חייב למולם, שהרי לאו בר מצוות הוא, פשוט שאין מילת עבדיו מעכבתו מלעשות הפסח שהרי אינו חייב למולם כלל.

ואם כנים אנו בדברינו אלה בדעת הר"מ דהר"מ ס"ל כאופן הא' מה נפלא דיוק לשונו שכת' בה"ה "כשם" שמילתו מעכבתו וכו' מה הדמיון, ולפי דברינו א"ש, דלו הי' ס' הרמב"ם כאופן ב' שיש דין מחודש גבי ק"פ שא"א לעשות ק"פ כ"ז שלא נמולו אותן התלויין בו מה הדמיון לחיוב מילתו שהוא פשו' משום שלא יהי' ערל, אבל אם נימא דהרמב"ם ס"ל כאופן הא' ומילת עבדיו שמעכבתו הכוונה

שכ"ז שלא מל אותן שהוא מחויב למול אינו יכול לעשות הפסח א"ש הדמיון של חיוב מילתו לחיוב מילת עבדיו, שביסודו זה דין א' שכ"ז שלא מל אותן שחייב הוא למולן, הן עצמו והן בניו ועבדיו שחייב הוא למולן, אינו יכול לעשות את הפסח, וזה הדמיון של "כשם" שביסודו זה אותו דין.

הרב אברהם דוד מנהיים

בענין תחומין ביו"ט וביוהכ"פ

[בסוגיא דשילוח השעיר בשבת]

לע"ז זקיננו הרה"ח ר' ברוך יחיאל בן שמואל ז"ל

בגמ' (יומא סו, א) ת"ר איש, להכשיר הזר וכו', עתי, ואפילו בשבת, עתי ואפילו בטומאה, ע"כ לשון הברייתא. ומקשה בגמ', עתי ואפילו בשבת למאי הלכתא, ומסביר רש"י (ד"ה למאי הלכתא) איזה חילול שבת יש שהוצרך הקרא להתירו, אי משום תחומין, דרבנן בעלמא נינהו שגזרו עליהן לאחר מתן תורה, עכ"ל רש"י. ומתריך הגמ', אמר רב ששת לומר שאם היה חולה מרכיבו על כתיפו. פירוש, דבא הכתוב לומר דשילוח השעיר דוחה איסור הוצאה של שבת. אמר רפרם, זאת אומרת, עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליוהכ"פ, ופירש"י, דמדאיצטריך למיתני עתי ואפילו בשבת, משמע דאין איסור הוצאה ליוהכ"פ, דאי יוהכ"פ כשבת להוצאה למה לי קרא להתיר משאו בשבת, הא בחול נמי כשבת דמי וקאמר רחמנא ישלחנו, עכת"ד הגמרא.

ובתוספות (ד"ה אמר רפרם) מביא הגמ' דכריתות (יד, א) דרפרם בדותא היא. דהתם פריך בגמ' [על ראיית רפרם], ממאי, [דילמא] שאני שעיר המשתלח דהכשירו ביום הכיפורים בכך. פירוש, דאפילו אם תמצא לומר דיום הכיפורים כשבת להוצאה, היינו הוצאה דעלמא, אבל לגבי שעיר המשתלח חמיר לן הוצאתו בשבת מיום הכיפורים, דמצות יום הכיפורים היא בכך, ולכן הוצרך לן קרא

